

ETKİNLİK NOTLARI

Editör: Çağdaş AYDIN
E-posta: aydincagdass@gmail.com

Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, Cilt 31, Sayı 3, Aralık: 327 - 329, 2020
Copyright © 2020 anatolia
Bütün hakları saklıdır
ISSN: 1300-4220 (1990-2020)

Anatolia Turizm Akademisi Online Dersleri

Ahmet ELNUR

Süleyman Demirel Üniversitesi
Rektörlük

Prof. Dr. Nazmi Kozak ve Prof. Dr. Metin Kozak'ın koordinatörlüğünü yaptığı Anatolia Turizm Akademisi'nin online dersleri, Kadir Has Üniversitesi ile iş birliği çerçevesinde, eşzamanlı olarak Zoom programı ve Facebook platformu üzerinden düzenlenmeye başlanmıştır. Söz konusu derslerin ilki olan "Akademik Yazımda Temel Kurallar" Prof. Dr. Metin Kozak (Dokuz Eylül Üniversitesi) tarafından 6 Ekim 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Dersin başlangıcında akademik yazımın, sosyal bilimler alanında iletişimin kolaylaştırılması ve dilin gelişimi açısından öneme değinilmiştir. Yapılan çalışmalardan elde edilen bilgilerin doğru bir şekilde aktarılması için yazı biçimine dikkat edilmesi gerekliliğinin bir diğer husus olarak öne çıktığı aktarılmıştır. Maslow'un estetik ihtiyaçlar kavramsallaştırması bağlamında, dilin zenginliğinin ve görselliğinin yazı biçimine yansıtılmasının büyük bir etkisi olduğu ifade edilmiştir. Başlık, öz, anahtar kelimeler, giriş, literatür, yöntem, bulgular, sonuç ve öneriler bölümlerinden oluştuğu aktarılan akademik çalışmanın öz kısmında amacına açık bir şekilde yer verilmesi, son bölümünde ise ileride yapılacak araştırmalarda nasıl geliştirilebileceğinin ortaya konulmasının, bilimsel çalışmaların sürdürülebilirliği açısından önemi vurgulanmıştır. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin ise bilimsel araştırmanın nasıl yapılacağı konusunda becerilerimizin geliştirilmesini sağlayan bir araç olduğu, elde edilen sonuçların yayın haline getirilmesinin toplumsal katkı bağlamında elzem bir unsur olduğu kaydedilmiştir.

Kadir Has Üniversitesi'nden Prof. Dr. Asker Kartarı tarafından 13 Ekim 2020 tarihinde verilen "Araştırma Mantığı" dersiyle online derslere devam edilmiştir. Araştırmanın temel nedeninin bi-

limsel bilgi üretmek olduğuna, bilimsel bilginin ise sağlamlasının yapılabilir olması gerektiğine değinildikten sonra, bilimsel yöntemin uygulamasındaki temel hususlardan bahsedilmiştir. Araştırma konusunun belirlenmesinde ise bir sorunun ortaya konulmasının önemli olduğu, aksi takdirde tutarlı sonuçlara ulaşılamayacağı aktarılmıştır. Herhangi bir konunun incelenmesi doğrultusunda gerçekleştirilen bilimsel araştırmada kullanılan kavramların yapılan literatür taraması sonucunda açık bir şekilde tanımlanması, söz konusu taramanın doğru bir şekilde yapılması için araştırma amacının tutarlı bir şekilde saptanması gerekliliğinin üzerinde durulmuştur. Kuramsal çerçeve oluşturulurken, kuramın önerilen bir çözüm yolu, bir açıklama tarzı olduğunun göz önünde bulundurulması, durağan bir gerçeklik üzerinden değerlendirilmemesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu bağlamda saha araştırmasında karşılığın ulaşılamayan kavramların tekrar gözden geçirilebileceğinden, araştırmanın önceki bölümlerinin alanda ulaşılan durumlara göre yeniden ele alınarak güncellenebileceğinden söz edilmiştir. Araştırma sürecinin bilimsel yayın gerçekleştirilene kadar tamamlanmadığı, bir sürekliliğe sahip olduğu ifade edilmiş, dolayısıyla herhangi bir aşamasında geriye dönük düzeltmelerin de yapılabileceği vurgulanmıştır.

University of Wisconsin-Stout'tan Prof. Dr. Jafar Jafari'nin "The Evolution of Tourism Studies: The Case of "Annals of Tourism Research"" başlıklı dersiyle online dersler kapsamındaki ilk İngilizce ders, 20 Ekim 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Öncelikle turizmin anlaşılması için ona bir olgu olarak bakılması gerekliliği, pazarlama, yönetim, coğrafya ve diğer alanların biri üzerinden değil, biraradalığı üzerinden ele alınmasının önemine

değinilmiş, olgunun anlaşılması durumunda turizmin de anlaşılabilirliği ifade edilmiştir. Alana ilişkin kaynakların oldukça sınırlı olduğu 1970'li yılların başında dergi sayısının da kısıtlı olduğu göz önünde bulundurulduğunda, "Annals of Tourism Research" dergisinin önemli bir yere sahip olduğundan bahsedilmiştir. Söz konusu dönemde turizm kavramının ağırlıklı olarak ekonomik açıdan ele alındığını belirten Jafari, 1974 yılında yayınladığı "The socio-economic costs of tourism to developing countries" makalesiyle ilk kez turizmin olumsuz etkilerinin ele alındığını vurgulamıştır. Sadece ekonomik boyut üzerinden ele alınan çalışmalarda, sosyolojik, kültürel boyutların yok sayıldığı, dolayısıyla "Annals of Tourism Research" dergisinin turizm çalışmalarının disiplinlerarası hale getirilmesi doğrultusunda da etkili olduğu aktarılmıştır. Dergiye gelen makalelerin farklı alanlarla ilgili olmasından dolayı hakem değerlendirme sürecine başlandığı ve derginin bu açıdan turizm alanında ilk olma niteliği taşıdığı ifade edilmiştir. Aynı anda SSCI indeksinde yer alan ilk turizm dergisi olma niteliği taşıyan derginin, turizmin bağımsız bir alan olmaktan ziyade, bir sosyal bilim olarak konumlandırılmasında önemli katkıları olmuştur. Jafari, özellikle doktora seviyesinde turizm üzerine yapılan çalışmaların disiplinlerarası nitelik taşımasının önemine işaret etmiş, bunun son derece kritik bir husus olduğunu aktarmıştır.

Online derslerin 4. haftasında ise, 27 Ekim 2020 tarihinde Prof. Dr. Metin Kozak'ın moderatörlüğünde, Prof. Dr. Leyla Şentürk Özer (Hacettepe Üniversitesi), Prof. Dr. Kemal Birdir (Mersin Üniversitesi), Prof. Dr. Ebru Günlü Küçükaltan (Dokuz Eylül Üniversitesi) ve Prof. Dr. Beykan Çizel (Akdeniz Üniversitesi) katılımıyla "Lisansüstü Öğrenci Danışmanlığı" başlıklı panel düzenlenmiştir. Panel kapsamında, katılımcı öğretim üyeleri tarafından, lisansüstü öğrenci danışmanlığı sürecine dair kendi deneyimleri üzerinden değerlendirmeler yapılmıştır. Özer, lisansüstü eğitim alan öğrencilerin ilgi duydukları konuda tez yazmalarının ve özellikle tezlerinin teorik bölümünün detaylı bir şekilde araştırılmasının önemli olduğunu ifade etmiştir. Birdir, doktora programlarının verimliliği açısından, üniversite kaynaklarının yeterliliğinin sağlanmasının öne-

mine değinmiş, kaynakların sağlanması durumunda sürecin daha etkili hale gelebileceğini aktarmıştır. Günlü Küçükaltan, Türkiye'de öğretim görevlisi ve araştırmacı arasındaki ayrımın açık bir şekilde yapılmamasından dolayı danışmanlık süreçlerinde zaman sorunlarının ortaya çıktığını vurgulamıştır. Çizel, öğrencilerin gerekli yetkinlikleri kazanmadan yayın yapma konusunda baskı hissetmelerinin, yeterli eğitim almalarını, bilimsel bilgi elde etmelerini zorlaştırdığını belirtmiştir.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nden Prof. Dr. Muammer Tuna tarafından 3 Kasım 2020 tarihinde verilen "Pandeminin Sosyolojisi" dersiyle online derslere devam edilmiştir. Pandemi sürecinin ortaya koyduğu kapanmışlık duygusunun birçok sosyal bilimci tarafından farklı biçimlerde tartışılmış olduğu ifade edilmiştir. Bu dönemde öne çıkan, sanal mecralar aracılığıyla ortaya çıkan yeni toplumsal düzenin gözetim toplumunun bir tezahürü olarak değerlendirilebileceğinden söz edilmiştir. Özellikle pandemi ortamında gerçek yaşantının yerini sanal yaşantının almasının sürekli hale gelmesinden bahsedilmiş, bu durumun eğitim alanında somut bir şekilde gözlemlendiği belirtilmiştir. Önümüzdeki süreçlerde ise sanal medya eksenli yaşam alanlarına alternatif olarak doğaya geri dönüş akımında artış yaşanabileceği öngörüsü paylaşılmıştır.

Kasım ayındaki ikinci ders olan "Bilimsel İletişimde Dergilerin Yeri ve Önemi" ise 11 Kasım 2020 tarihinde, Prof. Dr. Nazmi Kozak tarafından verilmiştir. Öncelikle dergilerin bilimsel iletişim sürecindeki önemine değinilmiş, dergilerin bilim dünyasında bilginin dolaşımını sağlayan kılcal damar işlevi gördüğü ifade edilmiştir. Dergilerdeki niteliksiz ve/veya hatalı bilgileri ayıklanması doğrultusunda hakem denetimlik işlevinin devreye girdiği belirtilmiştir. 1662 yılında İngiliz Bilimler Akademisi tarafından yayınlanan ve ilk bilimsel dergi olma özelliği taşıyan "Philosophical Transactions of the Royal Society" den beri yaşanan değişimlere ilişkin genel bir çerçeve çizilmiştir. Türkiye'de "ulusal/uluslararası dergi" ayrımı sorunundan bahsedilmiş, bu bağlamda bir derginin "uluslararası dergi" olarak kabul edilmesinin temel ölçütünün uluslararası paylaşımın oluşmasını ne ölçüde sağladığı olduğu aktarılmıştır.

Hong Kong Polytechnic University'den Cathy Hsu'nun "The Evolution of Tourism Studies: The Case of "An Editor's Observations During the Pandemic" başlıklı dersi 17 Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Turizm alanındaki önemli dergilerden biri olan "Tourism Management"ın tarihsel gelişiminden bahsedildikten sonra günümüzdeki yayın süreçleri hakkında genel bilgiler verilmiştir. Pandemi sürecinin söz konusu dergide de yayın artışına neden olduğu, 2020 yılının Mart ayından itibaren dergide pandemi konuları çerçevesinde yayınlar yapıldığı ifade edilmiştir. Pandemi sürecine ilişkin yapılan çalışmalarda, sürecin tanımlanmasından ziyade, farklı perspektiflerden gerçekleştirilen ampirik çalışmalar aracılığıyla olgusal analizinin yapılmasının daha yararlı olacağından bahsedilmiştir.

Online derslerin 8. haftasında ise 24 Kasım 2020 tarihinde Prof. Dr. Göknül Nur Koçak'ın moderatörlüğünde, Prof. Dr. Nazmi Kozak, Prof. Dr. İnci User (Acıbadem Üniversitesi), Prof. Dr. Aslıhan Aykaç Yanardağ (Ege Üniversitesi) ve Prof. Dr. İsmet Doğan'ın (Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi) katılımıyla "Bilimsel Araştırmalarda

Konu Seçimi (Olur mu?)" başlıklı panel düzenlenmiştir. Panel kapsamında, katılımcı öğretim üyeleri tarafından, bilimsel araştırmalarda konu seçimine dair dikkat edilmesi gereken noktalar üzerine bilgiler verilmiştir. User, yüksek lisans ve doktora öğrencileri için eğitim süreçlerinde aldıkları derslerin konu seçiminde çok yönlendirici olduğunu, özellikle yöntemde yetkinlik sorununun çalışmaya başlamadan önce giderilmesinin önemli olduğunu ifade etmiştir. Doğan, konu seçiminin zaman ve mekanla ilgili olduğunu, geleceğe yönelik bir problemin ele alınarak o konuda araştırma yapılmasının daha önemli olduğunu vurgulamıştır. Aykaç Yanardağ, araştırmalarda seçilen konunun hangi yönlerine odaklanıldığının, konunun çerçevelenmesinin, bir model içerisine yerleştirilmesinin önemine değinmiştir. Kozak ise bilimsel amaçlar çerçevesinde, var olan bir sorunun çözümlenmesi üzerine bir araştırma yapılmasının gerekliliğinden bahsetmiştir.

Ahmet ELNUR, Öğr. Gör., Süleyman Demirel Üniversitesi, Rektörlük, 32100, Merkez / Isparta.

E-posta: ahmetelnur@sdu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3287-535X